

Sekter, som neppe en Gang fortjener kristeligt Navn, og med den Affattelse, Lovforslaget har, vil det i sidste Instans blive Ministeren, som kommer til at skønne over en Kirkeafdelings aandelige Synspunkt.

Det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen gjorde gældende, at den nuværende Frimenighed i Ryslinge ikke havde vist sig gæstiri overfor Valgmenigheden. Det er tilstrækkelig betonet, at det ærede Medlem vistnok om den Sag ikke er vel underrettet.

Nu kunde man spørge, hvor langt vi skal gaa med Hensyn til at aabne de danske Kirkebygninger for andre, og det kan blive meget vanskeligt — det hører med til de store Vanskeligheder, som denne Sag giver — at finde de rigtige Udtryk. Dog vil jeg mene, at man i alt Fald kan danne sig et Skøn over, hvor langt man vil gaa, for de danske Kirkebygninger skulde ikke gerne aabnes for andre end dem, som føler sig hjemme som — om jeg maa bruge et saadant Udtryk — Hjemmets Børn indenfor det danske Kirkehjem.

Jeg skal endnu gøre en lille Bemærkning om Forholdet til de J. C. Christensenske Love. Det ser næsten ud til, at nogle mener, at de skal lægge sig i Vejen for al kommende Lovgivning paa kirkeligt Omraade. Det kan jeg ikke gaa med til. Dér maa jeg gøre opmærksom paa den dobbelte Linie — det har jeg gjort tidligere og skal blot nævne det — i dansk Kirkelovgivning, som strækker sig fra 1855 til 1922. Der er ingenting i Vejen for, at nye Livskrav ogsaa kan medføre nye Lovbestemmelser, uden at der derfor er Tale om en Sprængning af de J. C. Christensenske Love.

Der er udtalt Haab og Forventning om, at man maa kunne naa til et brugeligt Lovforslag, som kan blive til Gavn for det kirkelige Liv her i Landet. Dertil vil jeg gerne slutte mig, men jeg vil dog tilføje, at jeg tror, at Vanskelighederne vil vise sig at være noget større, end man maaske fra anden Side havde tænkt sig.

J. Oskar Andersen: Jeg vil begynde med at sige den højtærede Kirkeminister Tak for de klare Ord, hvormed han understregede, hvordan Situationen er for den danske Kirke i Øjeblikket. Jeg er fuldstændig enig med den højtærede Minister i, at Forholdene ligger saaledes, at liturgiske Spørgsmaal er i Hænderne paa den fungerende Kirkeminister — det sammé er jo udtalt ogsaa af en tidligere Minister, som er til Stede som Medlem her i Salen — og han lod os vide, at han som Minister vil benytte den Mægt, han har, til det yderste. Det var

netop det, jeg paapegede saa stærkt, da vi i Januar behandlede Spørgsmaalet om en Kommission, og det er et Punkt, som jeg stadig væk, navnlig lige overfor Venstre, understreger. De maa kunne se, at de udsætter den danske Kirke for den største Fare og de største Svingninger ved deres Modstand mod at faa undersøgt, hvordan vi kan faa lagt disse indre Forhold i Kirken over i dens egne Hænder.

Det kan ikke nytte, at man fra Venstres Side vil komme og sige til mig, at jeg paa en eller anden Maade vil overtage Patronatet for de J. C. Christensenske Kirkelove, og bebrejder mig dette. Jeg har Ret til at tale med, som Repræsentant for det Parti, som har været med til at gennemføre disse Love. Jeg gad nok vide, om disse Love var blevet Love, hvis vi ikke havde arbejdet, mange Gange mod Venstres egen Stemning, for at faa dem gennemført. Derfor vil vi ikke have dem ødelagt, men fortsat.

Det er Bevægelsen i den danske Kirke i Øjeblikket. Jeg kan forsikre det ærede Medlem Hr. J. Jacobsen, at hans Kendskab til det danske Kirkefolk giver jeg ikke noget for, naar han kan udtale sig paa den Maade, han har gjort overfor mig. Jeg ved meget vel, hvordan den danske Kirkes Historie i det 19de Aarhundrede har formet sig, hvorledes Menighedsbevægelsen har været. Og hvis man, saadan som Livet i den danske Folkekirke har udviklet sig, vil fortsætte med at lægge de indre Spørgsmaal i de veksellende Ministres Hænder, skal man fra grundtvigsk Side, fra den Side, det ærede Medlem tilhører, erfare, at dette er ikke den danske Kirkes Opfattelse af Situationen.

Jeg er altsaa den højtærede Kirkeminister meget taknemmelig for, at han igen understregede, at Forholdet er saadan med det rituelle. Og selve Lovforslaget understreger jo den anden Side af Sagen, at saaledes er Forholdet ogsaa med det materielle. Dér er Kirken i den Situation, at man fra Ministeriets Side kan tilsidesætte Menighedsraadet og alt det, som gennem de J. C. Christensenske Kirkelove har faaet Ret til at influere paa, hvordan Kirkerne skal bruges, og hvordan det materielle, der hører vor Folkekirke til, skal anvendes. Alt det sætter man fuldstændig til Side for at imødekomme et enkelt Ønske og for politisk at tilvejebringe en øjeblikkelig Konstellation, der er nødvendiggjort ved, at Socialdemokratiet maa have Støtte af det radikale Parti. Det er kun, hvad jeg har sagt Gang paa Gang her: det vil vise sig stadig væk i den danske Kirkes Historie, at saa længe Grundlovens Løfte ikke er fuldt opfyldt, kan man risikere